

AFGIFTE KANTOOR
3390 Tielt-Winge

ERK. NR. P005656

VZW
Nationale Confederatie
van
Politieke Gevangenen
en Rechthebbenden
van België

België – Belgique
PB
3390 Tielt-Winge

Verantwoordelijke uitgever:

Vital CRAENINCKX
Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VAN HET
GEWEST MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN

**N.C.P.G.R.
MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN**

Voorzitter : Vital CRAENINCKX, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge – Tel. 016 63 46 23
gsm 0496 50 46 77
vital.craeninckx@skynet.be

Verantwoordelijke uitgever :

Vital Craeninckx, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

Secretariaat en Penningmeester :

Jos LEMMENS, Neckerspoelstraat 6
3391 Meensel-Kiezegem - Tel. 016 63 36 11
jozef_lemmens@skynet.be

Financiële rekening :

H.E.C.A. 1944
Neckerspoelstraat 6 3391 Meensel-Kiezegem

Rekening nr. BE84 7340 3632 1859
BIC. KREDBEBB

Redactie : Vital Craeninckx , Leuvensesteenweg 168 3390 Sint-Joris-Winge

Website: www.heca1944.be (herdenkingscomité augustus '44)

Beste,

binnenkort vieren we kerstmis en wordt er getoast op het nieuwe jaar. Eerst even terugblikken op het voorbije jaar. Met de zeventigste verjaardagsherdenking van de augustusdagen '44 in Meensel-Kiezegem als hoogtepunt, een talrijk bijgewoonde feestvergadering, een geslaagd streekbuffet en deelname aan talloze herdenkingen, tot over de landsgrenzen heen in Duitsland en Nederland, zitten de activiteiten van het herdenkingscomité er voor dit jaar op. Bijzonder jammer dat op 1 november de grafzerken van onze politieke gevangenen op het erekerkhof in Meensel en het monument in Kiezegem er nagenoeg troosteloos - verweesd bijlagen, dit in fel contrast met de bloemenpracht elders op die zomerse Allerheiligendag.....

De jaarwisseling betekent een nieuw begin en steeds opnieuw, zoals bij elk nieuw jaar, liggen een aantal goede voornemens als bagage klaar voor een tocht doorheen de volgende twaalf maanden. Ik hoop dat alles wat u in het verleden ongelukkig of ontevreden maakte kan vermeden worden en datgene wat u goed heeft gedaan en vreugde bracht, bestendig wordt.

Kerstmis is een familiefeest en ieder van ons gaat daar op eigen wijze mee om. *“Wij zijn van nature uit ‘verlangende’ wezens en verlangens zijn onbegrensd”* schrijft de Hollandse Prof. Désirée Verweij in haar boek *“Passie en Persoonlijkheid”*... De drang naar beter, meer, mooier en duurder staat in schril contrast met ons verlangen naar een goede gezondheid, liefde, verdraagzaamheid of een rechtvaardiger samenleving. Kersttijd is een moment waarbij het materiële *lijkt* naar achter geschoven te worden; we hebben meer aandacht voor wat we in het leven werkelijk belangrijk vinden, wat ons motiveert, waarvoor we leven. Even is het alsof de kloof tussen ideaal en realiteit, tussen het materiële en immateriële, wordt overbrugd. Een tijd die uitnodigt om na te denken...

In deze context verwijs ik naar Simon Gronowski, een Poolse Jood die op 11-jarige leeftijd uit het 20ste konvooi naar Auschwitz ontsnapte door van de trein te springen. Twee jaar geleden was hij gastspreker op de herdenking in Meensel-Kiezegem en uit zijn toespraak in april van dit jaar in Boortmeerbeek citeer ik enkele opvallende zinsneden:

*“Vergeven en niet vergeten! Het geeft het geheugen meer inhoud en meer diepte. Herinnering is essentieel. Iedereen moet de wreedheid van gisteren kennen om de democratische waarden van vandaag te kunnen verdedigen. Democratie – ook in ons land – blijft een strijd van alledag..... Er zijn mensen die iedereen in twee vijandige kampen blijvend willen opsplitsen: enerzijds de kinderen en de nakomelingen van de slachtoffers, anderzijds die van de daders, en dit voor eeuwig en altijd.....
...Vaak gaat het om overlevende slachtoffers van de naziterreur. Hun houding is absoluut begrijpelijk, want zij hebben vreselijke gebeurtenissen doorstaan en zijn nog steeds gevoelig en zelfs getraumatiseerd....*

...De opdeling in daders en slachtoffers, in zij en wij, zaait nieuwe haat, veroorzaakt nieuwe oorlogen en nieuw lijden voor onze kinderen...

...Hier moeten we een bres slaan, bruggen bouwen, een einde maken aan het opdelen en scheiden van mensen. Om te komen tot een betere wereld moeten we hiermee ophouden en ons integendeel voortdurend inspannen om mensen dichterbij elkaar te brengen. Voor een wereld van vrede, wederzijds respect en tolerantie.... Mijn boodschap is er een van hoop en geluk, niet van verdriet.

Mijn familie heb ik verloren door blinde, zinloze, criminele haat. Zelf voel ik geen haat.

Ondanks de tragische gebeurtenissen van gisteren en deze van vandaag – want vandaag zijn er in de wereld nog altijd mensen en volkeren die lijden – bewaar ik mijn geloof in de toekomst, want ik blijf vertrouwen stellen in de menselijke goedheid. Deze herdenkingsplechtigheid, uw uitnodiging en uw onthaal verstevigen mijn geloof en vertrouwen. Lang leve de vrede en de vriendschap onder de mensen!” (Simon Gronowski)

Mogen deze woorden inspireren tot een **vredevolle kersttijd en een gelukkig nieuwjaar en mag ik hopen dat u ons ook volgend jaar wilt blijven steunen met een nieuw lidmaatschap...**
(zie omslag).

Toespraak op de herdenking van 3 augustus door Jorg Kustermans, doctor in de politieke wetenschappen en medewerker aan het Vlaams Vredesinstituut

(<http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/>)

Zeer geachte heer Vertegenwoordiger van de Koning,
Geachte heer burgemeester,
Geachte heer Craeninckx,
Beste aanwezigen in al uw hoedanigheden,

Het is een bekende vrees dat generaties die in een tijdperk van vrede leven de noodzaak aan diezelfde vrede minder zullen aanvoelen. Vrede wordt voor hen een vanzelfsprekendheid, misschien zelfs een tikkeltje saai. Vrede mobiliseert nu wellicht minder dan vroeger, of ze wordt een holle frase.

Een nog grotere vrees is dat de langdurige vrede tot gemakzucht leidt, en via die weg zelfs tot geweld. Indien men niet meer beseft hoe lastig en gruwelijk oorlogen zijn, worden ze misschien terug een optie. De vredesgedachte is in ieder geval geen verworvenheid, ze vergt constante herinnering, inzet, en actualisering.

Herdenkingsplechtigheden spelen hierin een wezenlijke rol. Het verhaal van Meensel-Kiezegem, dat me de laatste dagen veel heeft doen nadenken, neemt een speciale plaats in in het hedendaagse herdenkingslandschap omdat het niet enkel aantoonde hoe gruwelijk oorlog is, maar omdat het ook aantoonde hoe moeilijk vrede wel niet is, en hoezeer niet enkel landen maar ook bevolkingen vrede moeten sluiten, hoe niet enkel overheden actief zijn in een oorlog maar ganse maatschappelijke structuren, en ook wel hoe oorlog zich deels buiten het slagveld afspeelt en doordringt tot in de poriën van een samenleving.

Hoe lokale actoren soms een oorlogssituatie kunnen misbruiken om oude vetes een nieuw elan te geven. Hoe oorlogsmisdaden trauma's veroorzaken en het samenleven danig beïnvloeden. Dit soort kwesties liggen vaak buiten het bereik van formele vredesakkoorden maar ze vormen de wezenlijke inzet van de vrede die na de oorlog komt. En net omdat deze kwesties aantonen hoe diep oorlog zich wortelt, verhogen ze de inzet van de vrede. Er staat veel op spel. Holle frasen zijn uit den boze.

Door verhalen als dit van Meensel-Kiezegem te lezen en door te proberen te begrijpen wat er gebeurde en wat er allemaal op het spel stond, en welke wonden een oorlog kan achterlaten, kunnen nieuwe generaties hopelijk aan de steeds lonkende gemakzucht ontsnappen. De inzet van het "herdenkingscomité augustus 1944" is omwille van deze reden onmisbaar .

Ik bracht onlangs een boek uit dat Vechten voor vrede heet. Het boek was de aanleiding, vermoed ik, om mij vandaag uit te nodigen om deze toespraak te houden. Ik ben de heer Craeninckx hier zeer dankbaar om. En toch voel ik ook schroom, net omdat ik uit een generatie kom die in de eigen tuin enkel vrede heeft gekend. Ik weet niet echt wat oorlog is en daarom weet ik ook niet echt wat vrede is. Ik voel me echter gesterkt door het feit dat de ervaringen van jullie dorp enige steun geven aan de belangrijkste argumenten in het boek.

Er is vooreerst het moeilijke dilemma waar iedereen die vrede ter harte neemt, mee moet worstelen.

Namelijk of het ooit zinvol kan zijn om te "vechten voor vrede." Voor enthousiastelingen van de oorlog is de uitdrukking een handige slagzin, een slogan waarmee ze cynisch het gruwelijkste geweld rechtvaardigen.

De Syrische leider Assad geeft graag te kennen dat hij enkel de orde in zijn land wil herstellen, dat hij in tegenstelling tot de rebellen wel de vrede nastreeft, en dat het doel vast en zeker de middelen heiligt. Zulke uitspraken zijn tenenkrullend. Vechten voor vrede is hier geen paradox of geen dilemma, maar een plat sofisme.

Andere voorbeelden wijzen op een echt dilemma. Zeker voor pacifisten, die een principiële keuze maken voor geweldloosheid, dringt het dilemma zich op. Zij moeten zich steeds weer bezinnen onder welke omstandigheden geweld gerechtvaardigd kan zijn. Is het best om steeds de andere wang te keren, om ten allen koste geweldloosheid in de praktijk te brengen, of is het in bepaalde omstandigheden geoorloofd om vuur met vuur te bestrijden, om wanneer men aangevallen wordt, de aanval te pareren. De Britse wiskundige en filosoof Bertrand Russell belichaamde dit dilemma: hij was een fervent tegenstander van de Britse inmenging in de Eerste Wereldoorlog maar werd een voorstander van Britse inmenging in de Tweede Wereldoorlog. Hij sprak in die context over een keuze voor een "relatief pacifisme: oorlog is altijd slecht, maar in zeer uitzonderlijke gevallen is het het minste van meer kwaden en is het gerechtvaardigd."

Russell vond de landing op Normandië gerechtvaardigd. Die aanval leidde, samen met de inspanningen van de Sovjet-Unie aan het Oostfront tot de nederlaag van het Duitse leger. De oorlog stopte en internationale vredesonderhandelingen konden de volle aandacht krijgen. Territoria werden herverdeeld en herstelbetalingen werden geregeld. De internationale architectuur werd hertekend met de oprichting van de Verenigde Naties en het Nüremberg proces werd gevoerd om de Nazi-leiding te bestraffen.

Maar de oorlog was meer dan een geopolitieke oefening. De oorlog werd ook lokaal beleefd en die lokale beleving bespeelt andere emoties en kent een ander ritme dan het internationale schouwspel.

Toen de landing in Normandië de laatste scène van de tweede wereldoorlog reeds had ingezet, bracht de gruwelijke misdaad die in Meensel-Kiezegem plaatsgreep, de oorlog in al zijn onmenselijkheid naar jullie dorp. Waar voor diplomaten de tijd in het najaar van 1944 rijp was voor min of meer rationele gesprekken over de te sluiten vrede, en enkele jaren later voormalige vijanden als Frankrijk en Duitsland reeds aan een gezamenlijk Europees project werkten, was dit voor de dorpelingen van Meensel-Kiezegem begrijpelijkerwijze onmogelijk. Hun leed was te recent en het duurde tot lang na de bevrijding. Men verwacht in zulke situatie verdriet en woede, geen ratio. En men verwacht stilte, geen zakelijke gesprekken.

De schrijver Erwin Mortier spreekt over "gemeenschappen van gesloten lippen."

Het is een stilzwijgen van een gemeenschap die nog geen

vrede heeft met de vrede, die worstelt met de vrede. Soms is het te vroeg voor verzoening.

Rituelen en memorialen helpen in deze worsteling. Ze geven het verleden een plaats zonder te veel te moeten spreken.

Dit was misschien de bedoeling van het herdenkingsinitiatief van de toenmalige onderwijzer van de jongensschool van Meensel-Kiezegem. Naarmate de tijd vordert, verandert hun functie. Voor mij bieden herdenkingsplechtigheden als deze een reflectiemoment.

Ze herinneren me eraan dat vrede vaak onzuiver is, altijd waardevol maar zelden vanzelfsprekend.

Het is goed dat ik hieraan herinnerd wordt.

Het behoedt mijn generatie wellicht voor de gemakzucht waarvoor soms gevreesd wordt.

Jorg Kustermans

Toespraak van *Tom Werner, geboren Tielt-Wingenaar en historicus,* op de herdenking van 3 augustus

Geachte heer vertegenwoordiger van de Koning,
Geachte prominenten, genodigden,
Beste dorpsgenoten,
Goede vrienden, van waar u ook gekomen bent....

Laat ik beginnen met te zeggen dat ik zeer vereerd ben dat ik hier vandaag voor u allen mag spreken op deze bijzondere herdenking. Ik wil dan ook graag als eerste de voorzitter van het Herdenkingscomité bedanken voor de uitnodiging.

Zeventig jaar geleden beleefde Meensel-Kiezegem de zwartste bladzijde uit haar geschiedenis. Op 30 juli 1944 werd een jonge dorpsgenoot uit Kiezegem vermoord omdat hij en zijn familie sympathiseerden met de Duitse bezetter. Als reactie hierop vonden twee vergeldingsacties plaats op 1 en 11 augustus. Meensel-Kiezegem betaalde een hoge prijs voor de dood van Gaston Merckx, 4 mensen stierven ter plaatse en 63 van onze dorpsgenoten lieten het leven in de concentratiekampen. Deze verschrikkelijke gebeurtenis dragen de overlevenden en de nabestaanden mee tot op de dag van vandaag.

Het is daarom belangrijk dat wij ieder jaar opnieuw samenkomen bij de monumenten in Meensel en Kiezegem om onze slachtoffers te herdenken, want op deze manier zorgen wij ervoor dat we ons verleden niet vergeten. We staan vandaag echter voor verschillende uitdagingen, want ondanks alle inspanningen die gedaan worden door de betrokkenen om deze geschiedenis kenbaar te maken, neemt de kennis over het drama van Meensel-Kiezegem en deze periode in het algemeen af.

De middelbare scholieren in ons land die les krijgen over de Tweede Wereldoorlog leren over de gaskamers van Auschwitz en de Joden-uitroeiing door het naziregime. De zogeheten 'Holocaustindustrie' heeft tot op heden gezorgd voor een oneindig aanbod van films, documentaires en publicaties over de Holocaust. En hoewel het Joods lijden natuurlijk niet vergeten mag worden, mogen wij onze ogen ook niet sluiten voor het lijden van andere slachtoffers. De 41.000 landgenoten die tijdens de oorlog hebben vastgezeten als politieke gevangenen hebben geen Hollywoodfilms die hun verhaal vertellen. Voor hen geen nationaal gedenkteken als erkenning voor hun lijden. Enkel hun eigen verhalen die ze met zich meedragen.

Uiteraard kunnen wij, de mensen van Meensel-Kiezegem en Tielt-Winge, vanuit onze kleine gemeenschap hier in het Hageland weinig doen aan het gebrek aan erkenning voor de politieke gevangenen in België. Wat we echter wel kunnen en moeten doen is het lijden van onze mensen in onze eigen gemeente erkennen door hen niet te vergeten. Daarom zijn wij hier vandaag samen.

Het is van belang dat we ons, 70 jaar na datum, bewust zijn van wat er zich hier heeft afgespeeld. Het drama van Meensel-Kiezegem is niet zomaar een tragische gebeurtenis uit de Tweede Wereldoorlog. De familievetes tussen de grote boerenclans die de gemeenschap destijds domineerden liggen mee aan de basis van het drama. De Tweede Wereldoorlog heeft de onderliggende spanningen beïnvloed, maar het heeft ze niet bepaald. In de eerste plaats creëerde de oorlog een context van wetteloosheid en geweld waarin de onderlinge spanningen tussen de boerenfamilies totaal ontspoorde.

Hetgeen wij hier vandaag herdenken is oneindig veel complexer dan wij zelf beseffen. Het drama van Meensel-Kiezegem is geen verhaal van goed en kwaad, helden en beulen, wit en zwart. Het is een verhaal van mensen, gewone mensen als u en ik. Een boer die met zijn 2 zonen werd opgepakt op zijn erf, een onderwijzer die uit zijn huis werd gesleurd en tot bloedens toe werd geslagen, een jongeman die met zijn vrienden op weg was naar de kermis. Geen van hen had bloed aan hun handen, geen van hen had iemand kwaad gedaan.

Het drama van Meensel-Kiezegem is een verhaal van mensen, gewone mensen in ongewone tijden.

Wij zijn hier bijeen om hen te herdenken. Op deze manier zorgen wij ervoor dat deze mensen meer zijn dan een voetnoot in een boek of een paar letters op een grafsteen. Op deze manier blijven ze deel van onze gemeenschap en van onszelf.

Dus als straks de plechtigheden erop zitten en de sprekers vertrokken zijn, neem dan even de tijd om de slachtoffers zelf te groeten. Bezoek de graven hier achter mij of het monument in Kiezegem, kijk rond in het Infocentrum in Kiezegem of het Vredesmuseum in Tielt. Op al deze plaatsen zetten toegewijde mensen zich elke dag opnieuw belangeloos in om de herinnering aan het drama levend te houden. Hiervoor wil ik hen bij deze dan ook van harte bedanken.

Ik beëindig mijn toespraak met de volgende boodschap.

Velen van ons wonen niet binnen de grenzen van Meensel-Kiezegem, maar toch ben ik van één zaak heilig overtuigd. Meensel-Kiezegem is onze gemeenschap, dit is ons verleden en ons verhaal. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat onze dorpsgenoten nooit vergeten worden.

Dank u.

Tom Werner (zie foto onder)

Jorg Kustermans (foto onder)

Toespraak op 3 augustus van *Nationaal Voorzitter van N.C.P.G.R. Jozef Craeninckx*

Mijnheer de Vertegenwoordiger van zijn Majesteit de Koning,
Mijnheer de Voorzitter,
Mijnheer de Burgemeester,
Dames en Heren,
Mesdames et Messieurs,

Met oprechte dank aan de voorzitter voor zijn vriendelijke uitnodiging, is het mij tevens bijzonder aangenaam proficiat te kunnen wensen aan zijn bestuursleden en de medewerkers van onze florissante gewestelijke afdeling Meensel-Tienen met de realisatie van deze merkwaardige herdenkingsplechtigheid.

Een warme dankbetuiging ook aan de trouwe vlaggendragers voor hun kleurrijke en stijlvolle inkleding van dit jaarlijks eerbetoon.

Un grand merci également à nos membres et sympathisants francophones pour leur présence appréciée à cette cérémonie.

Uw talrijke opkomst voor deze plechtigheid is voor onze confederatie een hart onder de riem waarvoor onze dankbare waardering.

Een gepaste plechtigheid overigens om onze betreunde dorps- en landgenoten te eren die bijna driekwart eeuw geleden door een meedogenloze agressor-bezetter naar nazi-kampen werden gedreven om er voor immer te verdwijnen.

De herinnering aan de uitzonderlijke verdiensten en het levensoffer van deze rechtgeaarde burgers blijft...zeker voor onze confederatie.....een plicht en voor de gemeenschap een absolute noodzaak als ernstige waarschuwing voor elk extremistisch beleid in deze turbulente wereld... koortsig op zoek naar evenwicht en onderlinge verstandhouding als basis voor een vreedevolle vrijheid.

Wie waren zij.....wat deden zij.....wat zijn zij geworden.....verzetsstrijders.....politieke gevangenen.....helden .... slachtoffers.....?

Deze begrippen en dilemma zijn zeer rekbaar en voor brede interpretatie vatbaar en zullen onvermijdelijk in de annalen over de vaderlandse geschiedenis verbonden blijven met de omstandigheden en het tijdstip van gebeurten.

Wij kunnen ons de vraag stellen of onze politieke gevangenen zich wel thuisvoelen in dit labyrint van noemers.....

Het aantal rechtstreekse getuigen vermindert in versneld tempo;- hoopvol houden zij de ogen gericht op de toekomst die het eerbetoon en de herinnering zal koesteren. ....

De wil , de bereidheid en het bijwijken verrassend innovatietalent bij de jongeren en de naoorlogse generaties om deze gevoelens te vertolken en de activiteiten op een gepast peil te houden....zijn veelbelovend in onze plaatselijke en gewestelijke afdelingen die aan de noden van de evolutie worden aangepast.

Om de komende generaties.... voor wie de tweede wereldoorlog een ver en soms vaag verleden zal zijn....een overtuigend bewijs aan te bieden van de blijvende noodzakelijkheid van "nooit vergeten" en de nobele motieven van onze gesneuvelde voorvechters te helpen doorgronden..... acht ik het gepast hun verleden door hun bril te bekijken.

Ik heb ze allemaal persoonlijk gekend en een eindje vergezeld op hun laatste tocht;- zij hielden van hun vrijheid en wisten steeds de juiste snaren te beroeren van hun compromisbehoevend leefmilieu.

Deze verworvenheden waren de bron van hun stille kracht en geen prijs achtten zij te hoog om beiden te heroveren. Hun verzet tegen was spontaan...zij hanteerden geen dodelijke tuigen.... Een ingeboren solidaire hulpvaardigheid was hun geheim wapen. Ergens hadden zij steeds wel een plaatsje vrij waar een neergehaalde geallieerde piloot of bemanningslid even kon verpozen op hun levensgevaarlijke ontsnappingsroute;- met een paar kakelverse eieren, een zelfgebakken brood of een stuk gezouten spek.....in oorlogstijd geen voor de hand liggende dingen.....hielpen zij ontsnapte en gezochte krijgsgevangenen uit het oosten overleven in de zwijgende bossen van het zacht glooiend Hageland.

Het is mijn vaste overtuiging dat wij de plicht hebben hen te vereeuwigen als onsterfbare ereburgers van het vrije land België waarvoor zij onbaatzuchtig hun jong leven hebben gegeven. Deze grootste onderscheiding hebben zij ruimschoots verdiend.

Dat zou trouwens het edelste eerbetoon zijn dat hen '*sine die*' zou vergezellen.... Laten wij hen promoten als ere-wereldburgers....als lichtbakens langs de onbekende en lange wegen naar een vrije en vreedevolle samenleving.

Merci de votre attention. Dank voor uw aandacht, Jozef Craeninckx.

Steun , waarvoor dank: Cox Maria : 50 € (2 maal 25 €)

Marc Kenens : 5 €

Annie Boone en Lucienne Colombeen: 50 €

Boemen Sandy : tafelversiering op het streekbuffet met bloemen

Te onthouden data voor 2015 :

Noteer alvast in uw agenda: algemene statutaire feestvergadering in restaurant Alinea op **zaterdagmiddag 18 april** en herdenking oorlogsslachtoffers op **zondag 9 augustus 2015 om 10 uur** in Kiezegem met voorafgaand korte bloemenhulde aan het erekerkhof in Meensel.

In memoriam .....

Alfons Van Winkel

Echtgenoot van wijlen
Octavie Jarta († 1975)

Partner van Maria Massoels

Geboren in Molenbeek-Wersbeek
op 4 april 1923
en overleden in Tienen
op 1 september 2014

Politieke Gevangene en lid van
N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem-Tienen

Foto: Alfons met partner Maria op de feestvergadering in Meensel-Kiezegem

Alfons Van Winkel was een bijzonder mens, met een bijzonder leven.

Het betekent veel als iemand wordt geprezen als ... een trouw en plichtbewust man ... een rechtgeaard mens en een goede vriend.

Met deze ode aan de deugd van trouwe en integere plichtsvervulling, wil ik even stilstaan bij de betekenis van het leven en sterven van Alfons.

Op 4 juli 1944 werd Alfons 's middags voor de schoolpoort op de Grote Markt van Tienen door de Gestapo opgepakt. Hij was toen 21 jaar oud. Uiteindelijk kwam hij in een Duitse werkkamp, in de buurt van de Walpersberg bij Kahla in Thüringen terecht. Daar werd in ondergrondse fabrieken een nieuw straalvliegtuig ontwikkeld: de Messerschmidt. Met houweel en schop werd daar van 6 uur 's morgens tot 6 uur 's avonds gewerkt om bunkers aan te leggen. Op 4 april 1945 werd hij door de Amerikanen bevrijd. Zijn verhaal van 10 maanden gevangenschap schreef hij neer in een boek met als titel: " Alfons Van Winkel, overleefd...". Hij was daar , terecht, zeer fier op.

Als voorzitter van de vereniging van politieke gevangenen en rechthebbenden van Meensel-Kiezegem kwam ik enkele jaren geleden in contact met Alfons.. Het laatste decennium van zijn leven en bij onze ontmoetingen vertoefde Maria , zijn levensgezellin, steeds trouw aan zijn zijde. Zijn halsstarrige gedrevenheid en scherpzinnigheid kenmerkten zijn persoonlijkheid. Zijn aanwezigheid op haast alle vaderlandslievende activiteiten en op de vele herdenkingen, in het bijzonder bij ons in Meensel-Kiezegem waren een uiting van intense verbondenheid met de slachtoffers van de razzia's in dit dorp in augustus 1944. Piekfijn uitgedost en met fierheid en trots droeg hij steeds het kenteken van de politieke gevangenen en de bijbehorende das met de Belgische driekleur.

Beste familie, uit naam van alle leden van de vereniging van politieke gevangenen en het herdenkingscomité augustus '44 van Meensel-Kiezegem, waarvan Alfons lid was , bied ik u mijn oprechte deelneming aan met daarbij volgende wens:
koester zijn boek als een testament, dat Alfons heeft geschreven als inspiratiebron voor vrede en verbondenheid ...

Vital Craeninckx

In de kijker...

**Toespraak Herdenkingsplechtigheid in VELTEM-BEISEM op 27 Augustus 2014
door Lt.-Kolonel Antoine Van Genechten, provinciecommandant Vlaams-Brabant**

Mijnheer de Vertegenwoordiger van de Koning, Mijnheer de Minister van Staat, Generaal Militair Gebiedsbevelhebber van het Vlaams Gewest, Mijnheer de Gouverneur, Generaals, Mevrouw de burgemeester van Herent, Mevrouw en Heren burgemeesters van Vlaams Brabant, collega's korpscommandanten en afgevaardigden van de eenheden van Vlaams Brabant en daarbuiten, dames en heren in al jullie titels, graden en hoedanigheden, beste vrienden, vaandeldragers en sympathisanten, ook van mijnentwege een hartelijk welkom en alvast bedankt voor jullie talrijke opkomst.

Ik treed de vorige spreker uiteraard volkomen bij in zijn betoog om blijvend te gedenken en te herdenken wat 100 jaar geleden is gebeurd. Herdenken opdat men niet nogmaals in herhaling valt zoals het wel gebeurde in de jaren dertig met de Tweede wereldoorlog als gevolg.

In Europa lijkt het op dit moment alles peis en vree, en dat is het gelukkig ook, maar op vele plaatsen in de wereld steken conflicten al maar meer de kop op, almaar gewelddadiger ook. Ook in de achtertuin van Europa en bij de naaste burens. Laat ons niet vergeten dat bijvoorbeeld Libië, Syrië, Libanon, Koerdistan en last but not least Oekraïne amper 3000 à 4000 km van België verwijderd zijn en net naast de deur van Europa liggen.

Het gevaar en het oorlogsgeweld loeren dus om de hoek. En toch is de algemene tendens binnen Europa om de uitgaven voor de verdediging van onze waarden en onze democratie terug te schroeven. Drastisch terug te schroeven zelfs. Huiveringwekkend vind ik persoonlijk. In de jaren vóór 1914 en vóór 1940 heerste eenzelfde tendens. In de jaren 30 kreeg men ook te kampen met een economische crisis, zoals enkele jaren terug, en werden ook de legers afgebouwd want iedereen was ieders vriend. En we weten wat er op volgde. Alweer gruwelijke oorlog met vele slachtoffers, burgers en militairen.

Na deze tweede wereldoorlog volgde een periode van koude oorlog waar er eigenlijk niet op een cent gekeken werd om de legers in stand te houden. Men had zijn lesje geleerd. Dit resulteerde in een vrij stabiele, zij het soms gespannen situatie waar iedereen van vrede kon genieten. Maar herinneringen vervagen snel.

Bij het wegvallen van de dreiging uit het Oosten werd al snel de aanzet gegeven tot het wederom afbouwen van de Defensieve middelen. De legerdienst werd in de meeste Europese landen afgeschaft en de budgetten voor Defensie tuimelen overal de diepte in.

En nochtans, nooit tijdens de koude oorlog, was ons leger zo actief in operaties als de laatste 20 jaar. De ene vredesondersteunende operatie volgde de andere humanitaire operatie op: in de Balkan, in Centraal en Oost Afrika, in Libanon, in Afghanistan, in Noord Afrika en nog veel meer. Al deze operaties vergen uiteraard middelen: personeel en materieel en dat kost dus geld, veel geld.

Maar dat is de prijs van de vrede. Vrede krijg je jammer genoeg niet zomaar. Daar moet je al eens voor vechten hoe tegenstrijdig dat ook mag klinken. Meer dan 2000 jaar geleden stelde Julius Caesar reeds dat als men vrede wil dat men dan de oorlog moet voorbereiden. Daar moet men dan ook de nodige middelen voor veil hebben. De geschiedenis heeft trouwens al zo dikwijls bewezen dat Caesar het volkomen bij het rechte eind had.

Ik durf te hopen dat herdenkingen zoals vandaag er toe mogen bijdragen om onze beleidsmakers, op welk niveau dan ook, eraan te herinneren dat het steeds verder afbouwen van het Defensieapparaat, op nationaal zowel als op internationaal vlak, ons vroeg of laat zuur zou kunnen opbreken en een hoge tol zou kunnen eisen.

Wie niet leert uit zijn verleden zal nooit een schone toekomst beschoren zijn. Laat ons dus niet vergeten en blijven gedenken. Dank voor uw aandacht.

LIDGELD VOOR 2015: HERNIEUWING OF NIEUW LID

Het lidgeld voor 2015 bedraagt 16 euro.
(15 euro + 1 euro administratie)

Een overschrijvingsformulier is bijgevoegd in dit tijdschrift.

mededeling : lidgeld 2015, naam en adres

Rekening nummer: **BE84 7340 3632 1859**   BIC: KREDBEBB

De lidkaart wordt u na betaling opgestuurd
Wie contant betaalt of reeds betaald heeft hoeft hier uiteraard geen rekening mee te houden.

Van harte dank voor uw steun en uiting van sympathie